

Emmanuel Carrère

Escriptor

Als llibres, a Emmanuel Carrère no li fa cap por despullar-se: el seu propi personatge guia el pes de les 'novel·les de no-ficció' que publica des de fa gairebé dues dècades. En persona és molt menys expansiu. Aquesta setmana presenta 'El Regne' (Anagrama)

FRANCESC MELCION

“Estudiant els Evangelis també mirava porno”

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca

Gran part d'*El Regne*, la desena novel·la d'Emmanuel Carrère (París, 1957), transcorre al segle I dC, i els seus personatges són tan reals com Pau de Tars, Neró, Sèneca, Agripina i els evangelistes Lluc, Joan i Pere (Mateu és el gran absent). Si Carrère els convoca és per reconstruir la història dels inicis de l'expansió del revolucionari missatge de Jesús, que vint-i-un segles després de la seva existència continua sent capaç d'aixecar i sostenir un volum de més de 500 pàgines, que a França va vendre 250.000 exemplars durant el primer mes de ser publicat, i es va convertir en un dels llibres de la *rentrée* passada. Com passa des de *L'adversari* (1999), l'acció del relat es barreja amb capítols centrats en la vida de l'autor: Carrère es manté a una distància prudent de la història que explica –sobretot des de l'inici de la segona part del llibre, quan emprèn el viatge cap als orígens del cristianisme–, i aconsegueix transformar un material quasi sagrat en una aventura plena de dubtes, de girs imprevisos i amb algun àpat de pop a la graella.

El seu nom potser l'obligava a escriure aquest llibre. Es diu... Emmanuel, que en hebreu vol dir *Déu és amb nosaltres*. De petit em van batejar i més tard vaig fer la primera comunió, però no he viscut el meu nom com un condicionant.

Va ser als 33 anys que va ser “tocat per la gràcia” de la fe. Per diversos motius va acabar llegint els Evangelis i omplint quaderns de notes. El número 33 també té una simbologia especial: va ser l'edat en què Jesús va ser crucificat.

Sí que en té... però me n'adono ara. Sap que abans no hi havia pensat? [Riu.] És cert que durant el meu període religiós intentava donar sentit a qualsevol detall, per petit que fos. Tot tenia relació amb el cristianisme, tot podia ser un senyal. Vivia en un estat de gran paranoia.

Això passava el 1990. El 2011, mentre *Limonov* es convertia en un dels seus llibres més aclamats, recordava aquesta part del seu passat al mateix temps que investigava el segle

“SÓC ALGÚ QUE SAP QUE NO SAP: SUBSCRIC DEL TOT EL CREDU DE SÒCRATES”

I dC. ¿L'ha transformat en algun sentit el fet d'escriure *El Regne*?

No ho sé del cert. Hi ha dos llibres que sí que m'han canviat de cap a peus, *Una novel·la russa* [2007] i *De vidas ajenas* [2009]. Acabar un text té una virtut catàrtica. Si hi ha res que ha marcat *El Regne* és que l'he escrit amb una gran felicitat.

Per què?

Perquè abordava un tema que era molt més gran que jo, i això em permetia deixar-me anar. En altres llibres he explicat les meves febleses com a home i com a escriptor. Aquí començo recordant un moment difícil, però després miro cap enrere.

Torna als Evangelis, però des del seu agnosticisme actual.

Sóc algú que sap que no sap: subscric del tot el credo de Sòcrates. Si alguna cosa tinc clara és la meva ignorància. És la posició des de la qual acudeixo als Evangelis i a tots els llibres d'història religiosa que he consultat. Em sembla un tema apassionant. No he deixat d'investigar-lo.

Per què va decidir centrar-se, sobretot, en Lluc?

Potser és el més escriptor dels quatre evangelistes. De Marc vaig ajudar a traduir-ne el seu llibre fa anys. Amb l'*Evangelí segons Joan* vaig passar molt de temps durant el meu període religiós dels 90. Mateu em sembla que és el que té una personalitat menys marcada de tots. Lluc, en canvi, és autor d'un evangelí però també del llibre d'*Els fets dels apòstols*, en què explica la seva amistat amb Pau, que va passar de perseguir els primers seguidors de Jesús a la conversió durant el camí de Damasc: després d'això va propagar el missatge cristià fins al final dels seus dies. Lluc és l'únic dels evangelistes que no és jueu –com jo– i m'era més fàcil identificar-m'hi. Finalment, és l'únic que menciona algunes de les millors paràboles, com la del fill pròdig o la del bon samarità.

En un passatge del llibre explica que li agrada molt un quadre de Rogier van der Weyden en què pinta Lluc amb els seus trets. És a dir, fent un homenatge al sant també dibuixa un autoretrat. Què comparteix amb Lluc, vostè?

Que no és un home sectari, per exemple, i que no creu que sempre té la veritat. Que és tolerant, i al mateix temps molt influenciable pels altres. Pasolini, en un guió que mai va filmar, el pinta com una espècie de col·laboracionista, que s'adapta on calgui. Com ell, diria que jo també sé veure les coses des d'un altre punt de vista.

Mentre el lector és al segle I dC, de cop i volta deixa anar una reflexió sobre per què li agrada més mirar porno domèstic que porno interpretat per actors.

M'han retret molt aquestes pàgines, s'han llegit com una provocació. I a mi no m'ho semblen. És important mostrar la nostra experiència a tots els nivells: estudiant els Evangelis també mirava porno. És una altra cara meua. I no em fa gens de vergonya admetre que miro porno per internet.

A continuació parla del realisme històric de Yourcenar. Sembla que hi ha dues maneres d'escriure sobre el passat, la de l'autora de *Memòries d'Adrià*, que reconstrueix la història, i la seva, en què també explica el procés narratiu de reconstruir el passat. Yourcenar és porno interpretat per actors, i vostè...

Jo seria porno domèstic? [Riu.] És una interpretació enginyosa: miri, hi estic d'acord. El meu porno domèstic, però, té una posada en escena. Intento que estigui treballat.◆◆